Wydział Informacji Sądowej
Naczelnego Sądu Administracyjnego

Warszawa, dnia 16 stycznia 2018 r.

nr V Inf/S 041/34/18

Działając z upoważnienia Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, w odpowiedzi na Pani petycję z dnia 14 grudnia 2017 r., przekazaną według właściwości przez Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach w piśmie z dnia 19 grudnia 2017 r., dotyczącą utworzenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w Częstochowie, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

W petycji z dnia 14 grudnia 2017 r. zwróciła się Pani do szeregu organów władz publicznych o utworzenie w Częstochowie samorządowego kolegium odwoławczego, wojewódzkiego sądu administracyjnego, sądu apelacyjnego oraz prokuratury apelacyjnej. W uzasadnieniu petycji wskazała Pani między innymi, że Częstochowa jest drugim pod względem liczby ludności miastem na Śląsku, mieszkańcy Częstochowy ponoszą koszty dojazdu w celu załatwienia spraw urzędowych do innych miast województwa, utworzenie wskazanych instytucji w Częstochowie będzie skutkować szybszym rozpoznaniem ich spraw oraz spadkiem bezrobocia w Częstochowie.

Nawiązując do treści petycji, w pierwszej kolejności należy wskazać, że Prezes NSA nie jest w żaden sposób organizacyjnie powiązany z takimi

organami jak: samorządowe kolegium odwoławcze, sąd apelacyjny oraz prokuratura apelacyjna. Prezes NSA nie jest organem kompetentnym w zakresie tworzenia tych organów na żadnym etapie tej procedury. W związku z powyższym, petycja w zakresie utworzenia tych jednostek w Częstochowie pozostaje poza zakresem kompetencji Prezesa NSA. Jak jednak wynika z treści Pani petycji, została ona również przesłana do właściwych w tej sprawie organów.

Rozpoznaniu przez Prezesa NSA podlegała Pani petycja w zakresie dotyczącym utworzenia w Częstochowie wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Informuję Panią, że zgodnie z art. 16 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2188, dalej: p.u.s.a.), wojewódzki sąd administracyjny tworzy się dla jednego województwa lub dla większej liczby województw. Jak stanowi § 2 przywołanego przepisu, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi wojewódzkie sądy administracyjne oraz ustala ich siedziby i obszar właściwości, a także może tworzyć, poza siedzibą sądu, i znosić wydziały zamiejscowe tych sądów. W aktualnym stanie prawnym Prezydent utworzył szesnaście wojewódzkich sądów administracyjnych - po jednym dla obszaru właściwości każdego z szesnastu województw (zob. rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości, Dz. U. z 2003 r., Nr 72, poz. 652 ze zmianami). Dla obszaru województwa śląskiego, w którym znajduje się Częstochowa, utworzony został Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach.

Biorąc pod uwagę treść ww. przepisów prawa, informuję, że nie widzę możliwości realizacji przedstawionego w Pani petycji postulatu utworzenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w Częstochowie. Jest to związane w pierwszej kolejności z wyraźnym postanowieniem art. 16 § 1 p.u.s.a., zgodnie z którym dla obszaru jednego województwa (w analizowanym przypadku

województwa śląskiego) można utworzyć maksymalnie tylko jeden wojewódzki sąd administracyjny. Taki Sąd został już utworzony w Gliwicach. Realizacja Pani postulatu wymagałaby zmiany powołanej wyżej ustawy i odmiennego unormowania w niej zagadnienia liczebności oraz zasad tworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych.

Alternatywnie, w ramach obecnie obowiązujących przepisów, należałoby znieść Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach właściwy dla obszaru województwa śląskiego i utworzyć taki Sąd w Częstochowie. Takie działanie jest zaś, w ocenie Prezesa Naczelnego Sąd Administracyjnego, pozbawione racjonalnego uzasadnienia, albowiem bez uzasadnionych powodów generowałoby wielkie koszty finansowe związane m. in. z koniecznością zakupu budynku Sądu, jego wyposażenia, przeniesienia pracowników, sędziów itd. Należy do tego podnieść, że Gliwice są miastem położonym w centralnej części województwa śląskiego, dobrze skomunikowanym z pozostałymi obszarami województwa systemem autostrad, dróg ekspresowych oraz linii kolejowych. Dostęp stron postępowania z punktu widzenia geograficznego położenia siedziby Sądu względem przeciętnego mieszkańca tego województwa należy uznać za optymalny. Przeniesienie siedziby Sądu do Częstochowy spowodowałoby w szczególności znaczne oddalenie siedziby wojewódzkiego sądu administracyjnego np. dla mieszkańców powiatów: żywieckiego, cieszyńskiego czy też wodzisławskiego. Zwracam jednocześnie uwagę, że organem właściwym w zakresie utworzenia wojewódzkiego sądu administracyjnego jest Prezydent RP, a nie Prezes NSA, który jedynie występuje ze stosownym wnioskiem w tym przedmiocie.

Z przedstawionych wyżej powodów stwierdzam brak podstaw do uwzględnienia postulatu zawartego w Pani petycji.

Zastępca Przewodniczącego
Wydziału Informacji Sądowej
Sędzia NSA Sylwester Marciniak